

İmalatların porsantaj listesindeki miktarlarının ve buna bağlı olarak oranlarının yeterli olmadığı gerekçesiyle porsantaj oranlarının artırılarak ödeme de bulunulması

Konu : İmalatların porsantaj listesindeki miktarlarının ve buna bağlı olarak oranlarının yeterli olmadığı gerekçesiyle porsantaj oranlarının artırılarak ödeme de bulunulması mümkün müdür?

Yüklenici, işin gerçekleştirilmesi sırasında porsantaj oranların toplam bedel içerisindeki ağırlıklarının değiştii ve bu değişikliğe uygun biçimde bedel revizyonuna gidilmesi gerektiği gibi bir talepte bulunabilir mi?

Karar Veren Mahkeme: Sayıştay Temyiz Kurulu

Karar Tarihi: 17.05.2011

Karar Sayısı : 33232 sayılı tutanak

Olay Özeti Karar ve Sonuç :

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereęi görüldü;

A-) İlam'ın 1. maddesinin (A) Bölümü ile ilgili olarak, Rapor dosyası ve ekli belgelerin incelenmesi neticesinde; anahtar teslimi götürü bedel usulüyle ihale edilen ... Belediyesi Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi Yapım İşi'ne ait Uygulama

Projesinde yer alan Plastik örtü-HDPE 2 mm teşkili, temini ve serilmesi, Koruyucu jeotekstil temini ve serilmesi ve Jeogrit temini ve montajı imalatlarının bu imalatlarla ilgili her hangi bir iş artışı olmadığı halde, söz konusu imalatların pursantaj listesindeki miktarlarının ve buna bağlı olarak oranlarının yeterli olmadığı gerekçesiyle pursantaj oranlarının artırılarak ödemedede bulunduğu tespit edilmiştir.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun sözleşme türlerini belirleyen 6. maddesinin (a) bendinde yer alan;

“Yapım işlerinde; uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak, işin tamamı için isteklinin teklif ettiği toplam bedel üzerinden anahtar teslimi götürü bedel sözleşme, ... düzenlenir.” hükmüyle, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62. maddesinin (c) bendinde yer alan;

“Uygulama projesi bulunan yapım işlerinde anahtar teslimi götürü bedel teklif alınmak suretiyle ihale yapılması zorunludur.” Hükmü birlikte değerlendirildiğinde anahtar teslimi götürü bedel teklif almak ve ihale sonucunda da anahtar teslimi götürü bedel sözleşme düzenleyebilmek için mutlaka uygulama projesinin mevcut olması gerektiği anlaşılmaktadır.

Anahtar teslimi götürü bedel sözleşmede yüklenicinin, ihaleden önce zemin yapısını, arazi şartlarını, ulaşım imkanlarını, projeyi, mahal listesini ve teknik şartnameyi en ince ayrıntısına kadar incelediği ve kendi şartları çerçevesinde en uygun fiyat teklifini verdiği kabul edilir ve imzalanan sözleşme tutarı bütün kar veya zarar risklerini bünyesinde taşır. Zira, anahtar teslimi götürü bedel teklif ve sözleşme türü uygulanan bir ihalede, yüklenici işin tamamı için tek bir fiyat vermekte ve verdiği bu fiyatla ihale konusu işi uygulama projesine, mahal listelerine ve teknik şartnameye uygun olarak gerçekleştirmeyi üstlenmiş olmaktadır.

Dolayısıyla, anahtar teslimi götürü bedel işlerde uygulama

projeleri ile mahal listeleri yüklenicinin teklifine temel teşkil eden ve onun yükümlülük alanını belirleyen belgeler olup, özellikle uygulama projesi hem sözleşme ekleri arasında teknik içerikli en öncelikli belge olması, hem de diğer teknik içerikli belgelere kaynak teşkil etmesi bakımından son derece önemlidir.

Esasen bu sonuç, işe ait Tip Sözleşmenin 9. maddesine göre ihale dokümanını oluşturan belgeler arasında birinci önceliğe sahip olan Yapım İşleri Genel Şartnamesinin "Projelerin Uygulanması" başlıklı 13. maddesinde yer alan; "Sözleşme konusu işler, idare tarafından yükleniciye verilen veya yüklenici tarafından hazırlanıp idarece onaylanan uygulama projelerine uygun olarak yapılır." hükmünden de çıkartılabilir.

Ayrıca, işe ait Tip Sözleşmenin 6. maddesinde; "Bu Sözleşme, anahtar teslimi götürü bedel sözleşme olup, ihale dokümanında yer alan uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak, işin tamamı için yüklenici tarafından teklif edilen toplam bedel üzerinden akdedilmiştir.

Yapılan işlerin bedellerinin ödenmesinde, yüklenicinin teklif ettiği toplam bedel esas alınır." hükmü mevcut bulunmaktadır.

Pursantaj oranları ise, işin iş programına uygun biçimde gerçekleştirilme seviyesinin ölçülmesinde ve toplam sözleşme bedelinin o gerçekleşmeye isabet eden yüzdesinin yükleniciye ödenmesinde kullanılacak itibari değerler niteliğinde olup, temsil ettikleri oranlar itibariyle işin gerçek karşılıklarını göstermemektedirler. Bu nedenle yüklenici, işin gerçekleştirilmesi sırasında bu oranların toplam bedel içerisindeki ağırlıklarının değiştiği ve bu değişikliğe uygun biçimde bedel revizyonuna gidilmesi gerektiği gibi bir talepte bulunamaz. Ayrıca, pursantaj oranları ihale dokümanının bir parçası olarak sözleşme eki niteliğinde bulunduğundan öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olması hali dışında işin yürütülmesi sırasında

değiştirilemezler.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "Sözleşme Kapsamında Yaptırılacak İlave İşler, İş Eksilişi ve İşin Tasfiyesi" başlıklı 24. maddesinde;

"Mal ve hizmet alımlarıyla yapım sözleşmelerinde, öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olması halinde, artışa konu olan iş;

a) Sözleşmeye esas proje içinde kalması,

b) İdareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması,

şartlarıyla, anahtar teslimi götürü bedel ihale edilen yapım işlerinde sözleşme bedelinin % 10'una, birim fiyat teklif almak suretiyle ihale edilen mal ve hizmet alımlarıyla yapım işleri sözleşmelerinde ise %20'sine kadar oran dahilinde, süre hariç sözleşme ve ihale dokümanındaki hükümler çerçevesinde aynı yükleniciye yaptırılabilir.

..." hükmü bulunmaktadır.

Ayrıca, Tip Sözleşmenin 28. maddesinde, yapım sözleşmelerinde öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olması halinde, Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 22 ve 48 inci madde hükümlerinin uygulanacağı belirlenmiştir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin "Sözleşme Kapsamında Yaptırılacak İlave İşler" başlıklı 22. maddesinde, yapım sözleşmelerinde öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olması halinde, artışa konu olan işin sözleşmeye esas proje içinde kalması ve İdareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması şartlarıyla, anahtar teslimi götürü bedel ihale edilen yapım işlerinde sözleşme bedelinin % 10'una kadar oran dahilinde, süre hariç sözleşme ve ihale dokümanındaki hükümler çerçevesinde aynı yükleniciye

yaptırılabilceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar ışığında; anahtar teslimi götürü bedel usulüyle ihale edilen ... Belediyesi Katı Atık Düzenli Depolama Tesisini Yapım İşi'ne ait Uygulama Projesinde yer alan Plastik rt-HDPE 2 mm teşkili, temini ve serilmesi, Koruyucu jeotekstil temini ve serilmesi ve Jeogrit temini ve montajı imalatlarının, sözleşmede öngörülemeyen durumlar nedeniyle İdarece uygun görülen bir iř artışı olmadığı halde, söz konusu imalatların porsantaj listesindeki miktarlarının ve buna bağlı olarak oranlarının yeterli olmadığı gerekçesiyle porsantaj oranlarının artırılarak ödemede bulunulması mümkün değildir.